

Kálvin az istentiszteletről

Kálvin János, bár lelkészi szolgálatot is végzett, jogász volt, ami egész teológiai gondolkodását befolyásolta, beleértve az istentiszteletről szóló tanítását is. 3. oldal

Lehet-e kegyes a halál?

Az eutanáziát kegyes halálnak is szokták nevezni, de ezzel a magyarázattal csak enyhíteni, sőt erénnyé igyekeznek alakítani a gyilkosságot. 4. oldal

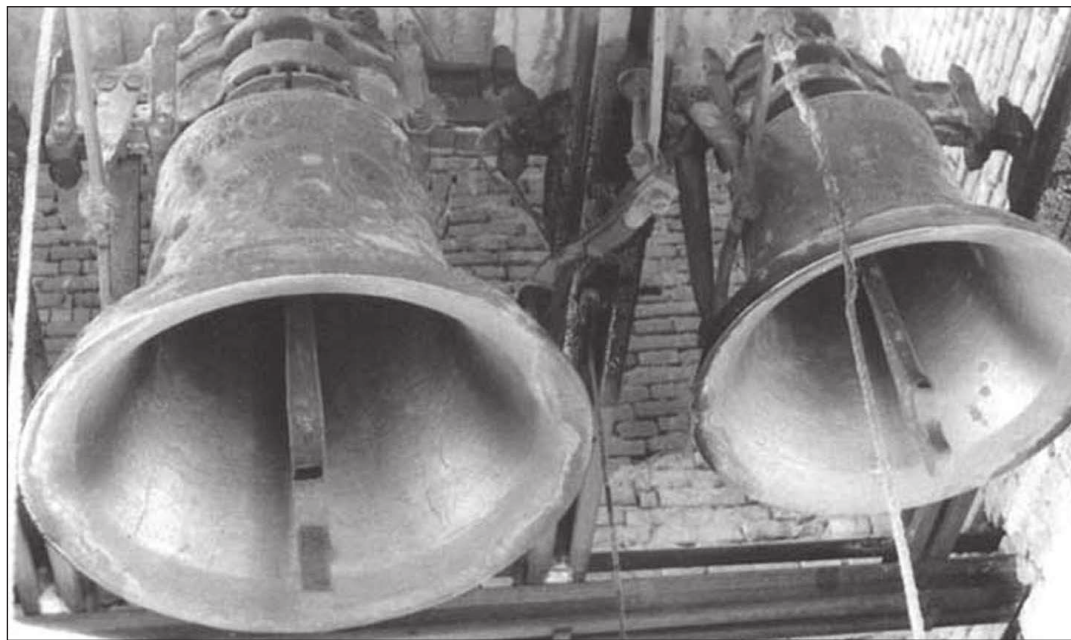
Egy különös úrvacsoravétel

Éppen 48 évvel ezelőtt, 1969. július 21-én Buzz Aldrin űrhajós vette először magához a Holdon az úrvacsorát az emberiség történetében. 7. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2017. JÚLIUS • 28 ÉVFOLYAM 14. SZÁM

A mi református istentiszteletünk

Alig beszélünk róla, de mint fájó, kimondatlan túske ott van a mi református lelkünk legmélyén a neoprotesztáns közösségek részéről érkező megállapítás: református istentiszteletünk unalmas. Összehasonlítva a neoprotesztáns közösségek több tucat hangszerrel és lelket átjáró dallamokkal vezetett közösségi alkalmával és dicsőítő szolgálataival, bizony könnyen arra a megállapításra juthatunk, hogy református istentiszteletünk némiképpen szürke – hogy finoman fogalmazzunk. De vajon valóban több hangszerre, új dallamokra van szükségünk? Református fiataljaink gitárral, újszerű dallamokkal vesznek részt egyre több helyen az istentiszteleteken, és ez valóban ad egy mozgalmas, friss hangulatot az istentiszteleteknek, a válasz mégsem ez az unalmas, elszürkülő vasárnap délelőttökre.

Jézus Krisztusunk különösebb felszerelés és hangszerkíséret nélkül tartotta meg a Hegyi Beszédet, amelynek erejét nem múlja fölül semmilyen zenekar vagy dicsőítő ének. A hirdetett Ige ereje nem szabad elerőtlenedjen a gyülekezeti zene és éneklés mellett. Fogadjuk örömmel és legyünk nyitottak fiataljaink gitáros énekszolgálataira, semmiképpen se kedvetlenítsük el őket holmi konzervatívnak tűnő, de végül is csak bezárkózó hozzáállással, mert sok frissességet és sok áldást hozhatnak ezek a gyülekezeteinkbe; de egy pillanatilag se gondoljuk, hogy ettől lesz előbb az istentiszteleti alkalmunk. Az istentisztelet erejét a felrázó, megvilágosító, hatalommal és erővel teljes igehirdetés adja. Ha minden vasárnap ezt mutatjuk fel, akkor nem lesz unalmas református istentiszteletünk.

Ahány (egy)ház, annyi szokás?

Általános magyar református jelenség, hogy nem egységes az istentiszteletünk rendje. Ha valaki családi-baráti alkalomból elmegy egy kissé távolabbi gyülekezetbe, talán meglepődik azon, hogy egy-két olyan elem tarkítja az istentiszteletet, ami odahaza különbözik.

Van, ahol istentisztelet elején van hitvallás, van ahol a végén; van, ahol a kálvini imádság szavaival vallják meg bűneiket, van, ahol a lelkipásztor szövöi bele a bibliaolvasás utáni imádságba. Miért nincs nálunk, reformátusoknál is egységes liturgikus könyv, mint például a lutheránusoknál vagy a római katolikusoknál, ahol tudja az ember „mire számíthat” az istentiszteleten?

Az okot nem az egyháztestek trianoni szétszakítására, hanem annál korábbra kell visszavezetni. Az 1909-es jubileumi kálvini év (születésének 400. évfordulója) előtt ugyanis anyaszentegyházunk még egyértelműen elszigetelődött a kálvini hatásoktól. Az évforduló azonban olyan indító lökés volt eleink számára, ami jóval Trianon után is meghatározta teológusaink hozzáállását.

Az istentisztelet alapkérdése: mit akar velem az élő Isten? Az istentisztelet tudniillik nem emberi szándék, kiválóság, vagy kezdeményezés kérdése: egyedül Isten kegyelméé az érdem. Az emberi rész csak az erre adott válasz lehet. (folytatás a 2. oldalon)

Ahány (egy)ház, annyi szokás?

(folytatás az 1. oldalról)

Az isteni oldal az igeolvasás, a bűnbocsánat-hirdetés, az igehirdetés és az áldás. Az emberi oldal pedig a bűnbánat, az imádság, az éneklés és a hitvallás. Isten kijelentő igéje, és az arra adott hitbeli válasz.

A 20. század elején kerül be a gyakorlatba az istentisztelet eleji bibliaolvasás, a bűnvalló imádság, a hitvallás, a feloldozás; a keresztelekor a szülők és a keresztszülők fogadalomtétele; úrvacsorakor pedig az, hogy a teljes szertartás az úrasztalától történik.

A II. világháborút követően Oscar Cullmann kutatásai egyértelművé tették, hogy az ösgyülekezetben a prédikációs rész és a sákramentumos rész eredetileg összetartozott. Kálvin ugyanebben a szellemben vallotta, hogy az istentisztelet „ellipszisének” két fókusza van: az igehirdetés és a sákramentumok. Ezt az elgondolást kívánta foganatosítani az 1950-es ún. „teljes istentisztelet”, ami minden istentiszteletet a keresztelezés-igehirdetés-úrvacsora láncolatára épített fel.

Az istentiszteletnek így a keresztség (a Jézus Krisztusban szerzett váltság) felől kell érkeznie, és az úrvacsora (Jézus Krisztus nekünk is részt ad az üdvösségből) felé kell haladnia. Ez a kezdő- és a végpont. Közte pedig minden Isten kegyelméről és hitünk felébresztéséről szól.

Ebből az istentiszteleti felfogásból sajnos nem sok valósult meg. Nálunk a keresztség és az úrvacsora még mindig „külön” istentisztelet, az istentiszteletet követően: bevezető imádsággal, rövid prédikációval, a hitvallás és az Úr imádságának megismétlésével, újabb áldással a végén. Persze ez is gyülekezetenként változhat. Ezért (is) érkezett el az ideje annak, hogy napjainkban ismét újragondolják református teológusaink (végre határok nélkül) az istentiszteletet.

Kálvin szerint minden liturgiából annyi az értékes, ami eleven életté tud válni belőle. És éppen itt fordul meg az egységes liturgia kérdése: vajon miért nem tudunk – legalább csak kivételes, ünnepi alkalmakra – egy, az egész magyar reformátusságra nézve érvényes egységes liturgiát alkalmazni? Talán azért, mert éppen az istentiszteleti rendtartásnak a közösségi része nem mindig valósul meg gyülekezeteinkben? Hiszen hogy is valósulhatna meg: vasárnap délelőttönként a gyülekezete egy része összegyűl a templomban, a másik része viszont otthon marad.

TOKÁR SÁNDOR

Isten dicsőségének látása

„Mózes pedig ezt mondta: Mutasd meg nekem dicsőségedet! Az Úr így felelt: Elvonultatom előtted egész fenségemet, és kimondom előtted az Úr nevét. Kegyelmezek, akinek kegyelmezek, és irgalmazok, akinek irgalmazok. Arcomat azonban nem láthatod – mondta –, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon.” (2Móz 33,18-20)

A Szentírás határozottan tanítja, hogy Isten az Ő dicsőségét mindenekelőtt a teremtett világban, a teremtett dolgokban mutatta meg. A teremtett világon, a teremtményekeken ott ragyog az Isten dicsősége. Gondoljunk csak Jézus szavára a Hegyi Beszédben, amikor azt mondja, hogy Salamon minden dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül egy (Mt 6,28). A Sátán a megkísértéskor megmutat Jézusnak minden országot és azoknak dicsőségét (Mt 4,8).

Az Isten képére és hasonlatosságára teremtett ember szintén részesül az Isten dicsőségében, és ez a bűnbe esett emberen is megmarad bizonyos mértékben, úgy ahogy azt Kálvin tanítja. Milyen szép szavakkal beszél erről a 8-ik zsoltár: „hiszen kevéssel tetted őt kisebbé Istennél, dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt.” Jóbról azt olvassuk, hogy ő dicsőségesebb volt Kelet minden fiainál, a mi fordításaink nagyobb fordítanak, de az eredeti szövegben a KÁBÓD kifejezés szerepel. Még az ember keze által épített épületeken is ott van az Isten dicsősége. „Nagyobb lesz e második ház dicsősége az elsőnél” (Agg 2,3). De van dicsősége az égitesteknek is: „Vannak mennyei testek és földi testek is, de más a mennyekiek dicsősége és más a földieké” (1Kor 15,40).

Ezt a dicsőséget a bűneset alapjaiban megrengette, és annak ellenére, hogy a bűnbe esett emberben is maradt valami az Isten dicsőségéből, a dicsőség helyére mint alapvető tulajdonság a bűnösség, tisztátalanság és mulandóság lépett. Péter apostol költői képekkel beszél erről: „Mert minden test olyan, mint a fű, és az embernek minden dicsősége olyan, mint a fű virága” (1Pt 1,24).

ISTEN DICSŐSÉGE

A Szentírás szép szavakkal ecseteli Isten örök dicsőségét. Az ember és a teremtett világ múltó és töredékes dicsőségével szemben ott van az Isten örök, elmúlhatatlan dicsősége, amiben benne van az Ő szuverenitása, hatalma, tökéletessége és teljessége. Tőle, a dicsőség Atyjától származik minden dicsőség. Már az Ószövetség idején Isten népe különös alkalmakkor átélte, megtapasztalta Isten dicsőségét.

Ilyenek voltak a törvényadás a Sínai hegyen (2Móz 19,16skk), a szent sátor felszentelése (2Móz 40,34) és a templom felszentelése (1Kir 8,10skk). De a Szentírás azt is határozot-

tan tanítja, hogy magát Istent, a dicsőség Urát bűnös ember nem láthatja meg élvén, ettől meg kellene semmisülnie. Bár Isten dicsősége elvonnul Mózes előtt, és maga az Úr kiáltja nevét (2Móz 33,19), de az Urat még Mózes se láthatja meg teljes dicsőségében. Az Újszövetség megerősíti azt, amit már az Ószövetség tanít, hogy Isten a teremtett világban is kijelenti dicsőségét (Róm 1,20): „Örökkévaló hatalma és istensége... alkotásaiból megláttatik.” Már az Ószövetség elmondja, amit aztán az Újszövetség egészen világosan tanít, hogy egyszer eljön az az idő, amikor Isten dicsősége az egész földön nyilvánvalóvá lesz: „De bizonyjalélek én, és betölti az Úr dicsősége az egész földet” (4Móz 14,21; 1Kor 15,26).

JÉZUS KRISZTUS DICSŐSÉGE

A Szentírás központi tanítása, üzenete, hogy Isten dicsősége Jézus Krisztusban jelent meg hús-vér testben, emberi ábrázatban, ahogy az ének mondja. Ez a dicsőség már ott volt születésekor, amikor azt olvassuk, hogy Isten dicsősége körülragyogta a pásztorokat, ott volt már abban a méltóságban, ahogy 12 éves korában ott ül a templomban az írástudók között, de később ott ragyog igehirdetésében, csodáiban, a megdicsőülés hegyen, de még sokkal inkább ott van szenvedésében, halálában és feltámadásában s még inkább dicső mennybemenetelében.

János egész életét, a tanítványokkal való találkozását, együtt töltött idejét így foglalja össze: „és mi láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya Egyszülöttjének a dicsőségét” (Jn 1,14). A Lázár feltámasztásánál azt mondja Mártának: „nem mondtam-e néked, hogy ha hiszel, meglátod az Isten dicsőségét?” (Jn 11,40).

A MEGVÁLTOTTAK DICSŐSÉGE

Végül a Szentírás nagyon szép szavakkal beszél a megváltott emberek és a megváltott gyülekezet dicsőségéről. Amikor az ember megváltása Jézus Krisztusban megtörténik, amit mi hit által fogadunk el, teszünk magunkévá, akkor mi Isten gyermekeivé lettünk, és beteljesedik rajtunk Jézus egyik legmonumentálisabb szava, ígérete: „és én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, ő nékik adtam” (Jn 17,22).

Azáltal, hogy a hívő ember hit által eggyé válik Krisztus halálával és feltámadásával, részesévé lesz a Krisztus dicsőségének: „És együtt feltámasztott és együtt ültetett a mennyben, Krisztus Jézusban” (Ef 2,6). A végső beteljesedés még hátra van, de mi ezt kitartóan várjuk, s tudjuk, hogy akkor Isten dicsősége rajtunk is teljes és tökéletes lesz: „mikor Krisztus, ami életünk megjelenik, akkor majd ti is, Ő vele együtt megjelentek dicsőségben” (Kol 3,3).

LÓRINCZ ISTVÁN

Kálvin tanítása az istentiszteletről

Kálvin János jogász volt, nem pap, ami egész teológiai gondolkodását befolyásolta, beleértve az istentiszteletről szóló tanítását is. A többi reformátorral együtt az ő erőfeszítése is arra irányult, hogy a mise áldozat-karakteréről az istentisztelet igehirdetés-karakterére helyezte át a hangsúlyt.

Kálvin János szerint az istentisztelet lényege, hogy Isten a gyarló emberben a Lélek tüzeit ébresztgesse. A református istentisztelet kettős célja így Isten dicsőítése és a gyülekezet közösségének erősítése. Különbséget tett magános és közösségi istentisztelet között. Az első körébe tartozik a személyes és közvetlen kapcsolat Istennel a naponkénti áhítatban és az igeolvasásban, vagy éppen az asztali imádságban. A közösségi istentisztelet alatt viszont nemcsak a gyülekezeti alkalmakat értette, hanem például a családi áhítatokat is, ahol a családi hajlék a templom, a családfő pedig a liturgus.

Kálvin istentiszteletének hármas pillére az igehirdetés, az imádság és a sákramentum kiszolgáltatása volt. A református alapelv szerint az igehirdetés jelenidejűséget teremt Isten kijelentése és az ember hite között. Isten beszéde legvilágosabban a prédikációban szólal meg: „praedicatio verbi Dei est verbum Dei”.

Az imádság reformátori szemmel nézve egyrészt a szentek közbenjárásának megcáfolása: Krisztus az egyetlen közbenjáró Isten és emberek között; másrészt pedig az ember Krisztushoz való vezetése. Kálvinnál az Úrtól tanult imádság éppen ezért úgy mint a imádságra, hogy kötöttségét feloldva, parafrázálva építette be az istentiszteletbe. Az imádság személyes jellegét pedig azzal mélyítette tovább, hogy a szerdánként tartott imaórákon mindig név szerint imádkoztak a genfi rászorulókért. Hittel és értelemmel imádkozni! – ez volt Kálvin alapelve.

Legfontosabb célkitűzése viszont mégis az volt, hogy az úrvacsora megfelelő helyre kerüljön a hallható és a látható ige egyensúlyának megtalálásával. A római felfogás szerint ugyanis bár a mise nem volt más, mint Krisztus áldozatának naponkénti megismétlése, az eucharishtiában mégis elég volt évente egyszer részesülni. Kálvin ezt borzasztóan helytelennek találta.

A református gyülekezetekben ekkor még különböző gyakorlatok alakultak ki az úrvacsorázások számát illetően. Strasbourgi „száműzetése” idején Kálvin azt az „örökséget” kapta Bucer Mártontól, hogy a gyülekezet tagjai hente vettek úrvacsorát, amivel ő mélységesen egyetértett. Visszatérve Genfbe viszont minden erőfeszítése ellenére csak az évi négyszeri úrvacsorázást tudta elfogadtatni a városi tanáccsal: karácsonykor, húsvétkor, pünkösdkor és szeptember első vasárnapján. „Ahányszor a nép kegyessége megengedte.”

EGYSÉG, DE NEM EGYFORMASÁG

Az úrvacsorával kapcsolatos türelme mégis jól mutatja, hogy a reformátorok nem törekedtek uniformizálásra, az egységet a tanításban és a hitben keresték. Hasonlóan gondolkodott más adiaforon (az üdvösség szempontjából járulékos dolog) kérdésekről is: kovászos vagy kovásztalan kenyérrrel; a kelyhet a lekipásztor kezéből elvéve vagy egymásnak átadva kell-e úrvacsorázni? Mindez nincs hatással az üdvösségre!

A bűnvallásról és a közgyónásról hasonlóan vélekedett. Strasbourghban az istentisztelet elején, Genfben az igehirdetéses részben kapott helyett, mégsem jelentett gondot számára. A fontos ugyanis nem az, hogy mikor hangzik el a bűnvalló imádság, hanem az, hogy kinek mondja el az ember: az áldott Orvosnak, aki látva sebeinket gyógyírt adhat rájuk. Neki, és nem embereknek kell meggyónni bűneinket!

A közhiedelemmel ellentétben Kálvin nem követte Zwingli radikalizmusát, aki minden képet, hangszert és éneket „kidobott” a templomból. Kálvin éppen hogy becsben tartotta a templomi éneklést, maga is hét zsolnárt verselt meg. Szilárdan hitte, hogy bennük Isten igéje szólal meg azért, hogy általa igazolja, erősítse, tágítsa és mélyítse az igehirdetés üzenetét. A zsolnárok dallama és szövege ösztönzően hat az emberre „mind odahaza, mind künn a mezőn” – tartotta. Léleképítő munkája nemcsak a templom falai között hatott, de csak akkor, ha Isten ajándékként helyesen élnek, és nem visszaélnak az énekléssel.

Kálvin segítségével volt Genfben Loys Bourgeois, aki traktatusában a kottaolvasás alapjaira tanította az embereket. Az iskolában minden nap 11-12 óra között énekórákat tartottak, ahol a megtanult zsolnárokat vasárnap elénekeltek. Tulajdonképpen az iskolai (gyerek) kórus vezette az gyülekezeti éneket.

Kálvin istentiszteletét az egyszerűség és az igerőség határozta meg minden sallang és kényszeresség nélkül, mert minden istentisztelet annyit ér, amennyi téves emberi életrésztlet ki tud szorítani. Ez az élet istentisztelete!

TOKÁR SÁNDOR

Az élet istentiszteletének rendtartása

Több mint hatezer embert „segítettek a halálba” tavaly Hollandiában, ez azt jelenti, hogy a „kegyes halál” az összes haláleset 4 százalékát tette ki 2016-ban a hivatalos adatok szerint.

Az eutanázia kérdése még a keresztyéneket is megosztja, hiszen aki látott már haldokló, szenvedő beteget, aligha tudott nem gondolni arra, hogy bárcsak megrövidülnének szenvedései. Csakhogy az élet védelme és a gyilkosság tiltása Istennek legelső és leghatározottabb parancsa. Mi ütközik itt tehát egymással? Talán az ember irgalmasabb, mint Isten?

Az eutanázia a végletekig eltechnológizált világunk egyik szellemi mellékterméke. Évezredek óta fel sem merült az emberben, hogy a halálos betegséget siettetni kellene, hiszen a haldoklás folyamata egy nagyon fontos szakasz minden ember életében. Az elszakadás, az elbúcsúzás, az önmagával való számotvetés megszentelt alkalmak voltak ez, ami időt és lehetőséget adott a haldoklónak is és szeretteinek is a csendes, megnyugvó elszakadásra. Ez a nehéz, fájó és mégis szép folyamat a gyászt és az azt követő megnyugvást, megvigasztalódást készítette elő, ugyanakkor pedig lehetőséget adott arra, hogy ha netalán az ember elmulasztotta volna élete során, most mégis szembesüljön vele: egy végtelen Hatalom színe előtt áll, Isten kezében van az élete. Átugrani, nem megvívni ezt a küzdelmet vajon helyes-e?

A tudomány szédületes fejlődésével elértük azt, hogy sokszor értelmetlenül megnyújtjuk a szenvedést, de azt nem, hogy vissza is tudjuk adni az életet. A tudomány próbálkozásait Isten döntése ellen körbeveszi a hazugságnak és a képmutatásnak egy finom, humánus függönye: a haldokló bízik, reménykedik még akkor is, amikor már nincs miért. Sokszor se családtag, se az orvos nem mondja meg őszintén azt, amit Ézsaiás megmondott Ezékiás királynak azon a napon, amikor az halálosan megbetegedett: rendeld el házadat, mert meghalsz. A titkolózás nem egyéb, mint a család rossz lelkiismeretének színjátéka. És ezt tudja a haldokló is.

A gyógyulás érdekében mindent meg kell tenni, és a legvégső pillanatig, ahogy lehet, csökkenteni kell a fájdalmat, hiszen Isten eszközöket adott erre. De „minden” emberi tudásunk ne szálljon szembe azzal a „Minden” hatalommal, ami rendelkezik életünkről és halálunkról.

ISKY ISTVÁN

Elengedni, nem elküldeni

Az eutanázia elítélendő. Mert erőszakos cselekedet, egy ember fizikai megsemmisítését eredményezi. Egy gyenge szubjektummal szemben végrehajtott erőszakos cselekedet. Másfelől pedig ez a magatartás, illetve ennek a gondolati, hallgatólagos legalizálása gyengíti a társadalmat és a közösségeket. Pontosabban fogalmazva, kikezdi a társadalmon belüli bizalmi tőkét. Azt sugallja, hogy a gyengébbet ki kell iktatni, a gyengébb nem igazán számíthat a többiek kitartó támogatására. A kiszolgáltatott állapot felé sodródó személy érzi, talán saját, egykori viszonyulásából is tudja, hogy embertársai részéről nem számíthat őszinte és igazi megoldást kereső segítőkészre.

Az eutanázia a fizikai rosszat erkölcs-telen eszközzel akarja legyőzni. Az ember a rossz ellen próbál gyakorlati megoldásokat keresni, de a halál nem a jó megoldás. Ugyanakkor arra is vigyáznunk kell, az sem „egészséges”, ha idealizáljuk a szenvedést. Az élet megőrzésének parancsa és a komoly szenvedés között sokszor nagy feszültség áll fent. Mert a szenvedő élet is élet, de a fájdalom olykor a legnemesebb emberi képességeket is megbénítja. Van olyan eset, amikor az ember minden ellenére meg akarja tartani a fizikai életet és tagadni igyekszik a testi lét határait, az orvostudomány határait. Az életfunkciókat szabályozó gépek élnek, de ki, vagy mi fog meghalni? És – nem lényegtelen kérdés – ki fog feltámadni?

Az aktív eutanázia a beteg halálához való tevékeny hozzájárulás (pl. altató injekció beadása). Ez elvetendő. Az ún. passzív eutanázia (kezelésnek, újraélesztésnek a beteg részéről adott, előzetes utasítása) lehet a természetes halál vállalása. De ez is kényes kérdés, szakemberi-orvosi véleményt kíván minden konkrét eset. Ami az életben tartó kezelés megszüntetését, az életfunkciókat szabályozó gépek kikapcsolását illeti, itt is a hívő, keresztyéni szakemberi vélemény lehet a döntő.

A beteg életét hosszabbítja a kezelés, illetve a gépek működése, vagy csak a szenvedését növeli? Ne várják az olvasók, mert nincs egyértelmű ítélet, tanács, vélemény, meghatározás. A szüntelen és hitből fakadó ima és az élet Urának válassza a döntő minden egyes esetben. Nincs a jó halál, csak az a magatartás, ami az Élethez közelíti a beteget és a vele foglalkozókat (hozzátartozókat, orvosokat) egyaránt.

SZILÁGYI JÚLIA

Lehet-e kegyes a halál?

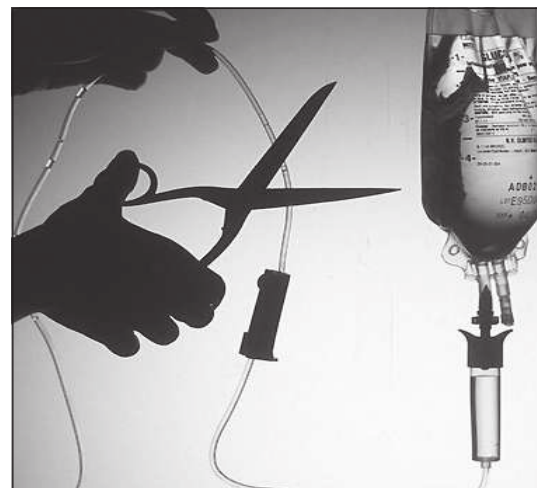
Az eutanáziát úgy is szokták nevezni, hogy kegyes halál. És ezzel a magyarázattal mintegy enyhíteni, sőt erényre igyekeznek alakítani a gyilkosságot. De ez is csak egy példa arra a magatartásra, amikor az élet határpontjait övező erkölcsi kérdéseket a nyelvhasználat, a felmentés keresése miatt fellazítja, vagy egyenesen megfordítja az értékrendet.

Az eutanázia kifejezés jelentése „jó halál”. A gyógyíthatatlan beteggel szemben az eutanáziával kapcsolatban kétféle magatartással találkozhatunk. Az egyik, az úgynevezett passzív magatartás. Ez a gyógyító tevékenység, a kezelés abbahagyását jelenti. És a másik magatartás a halál szándékos elősegítése, vagyis az aktív eutanázia. De ez a kérdés sem ilyen egyszerű. Ebben a helyzetben is a szándék határozza meg azt, hogy eutanáziáról vagy pedig valami másról beszélünk. Mert ha olyan kezelés abbahagyásáról van szó, amely már túlkezelésnek számít, vagyis nem javít a beteg állapotán, sőt terheli és rosszabbá teszi a beteg életminőségét, az nem eutanázia. Egészen más arról dönteni, hogy nem kezelünk tovább egy halálos betegséget, vagy pedig szándékosan előidézünk egy beteg halálát.

Semmilyen értelemben nem megengedett az eutanázia, mert ez egy ember elpusztítására irányul. Ebben az esetben a krízisben levő ember nem kapna lelki segítséget a szeretet és az elkísérés értelmében, hanem egyszerűen megsemmisítetteik fizikai valójában. Vannak helyzetek, amikor úgy tűnik, hogy az eutanázia által megszabadítják az embert a szenvedéstől. A fájdalom kezelésének ma más számos formája és módszere is adott. Így ez nem adható hatékony érvként.

A sürgőshelyzetben levő ember számára az elkeseredés, a szenvedés, vagy bármely drámai helyzet megoldásának hamis módja a halál. Ez csak az alany létét szünteti meg. Olyan életszakasztól vonják meg a személyt, amelyben számos alapvető kérdést tisztázhatna magában. Nem csak test az ember és nem csak fizikai lény. Nem csak az eutanázia-fájdalom, vagy eutanázia-túlkezelés kérdéskörei léteznek. Fontos kérdés még a beteg igényeire történő válaszadás. A szenvedő problémáinak a vállalása.

Könnyebb meggyorsítani a halálát, azt gondolva, hogy ezzel segítünk rajra, mint időt, erőt szentelni a betegre. Érdekes és elgondolkodtató, hogy az eutanáziát kérők valószínűleg egy olyan világot akarnak itt hagyni, mely lelki értelemben már elhagyta őket. Talán azért akarnak szabadulni, mert érzik, hogy tőlük akarnak szabadulni. Ha a szenvedés kihívására mindig a gyenge elnyomásával válaszolnánk,

nem lennének egyre tökéletesebb válaszok életünkkel, létünkkel kapcsolatban, mely – ismételten hangsúlyozom – több mint csupán a fizikai jelenlét.

KIÉ AZ ÉLET?

Az életnek Isten az ura, mi pedig hűséges és gondos sáfárai kell legyünk annak. Felelősségteljes szolgálat ez a sáfárság, és számos esetben az Istenbe vetett bizalom próbája, mert a hitigazság és a gyakorlat adott esetekben nehezen egyeztethető. Az elméleti hit nem mindig erős annyira, hogy bátorítsa a gyakorlatot, a tettet. Adott esetben tudom, hogy a lelki támogatás, az élet felőli biztatás, szeretettel teljes melléállás és kísérés a feladatom. De a másik ember szenvedését, betegségét, fizikai és sok esetben lelki elesett állapotát nem tudom, vagy csak nagyon nehezen tudom viselni. Mégis mellette kell lennem, Istenbe vetett hittel támogatnom, imáimmal erősítenem.

Az élet megőrzése az orvostudomány legelső feladata. Amikor a beteg önmaga életben tartására való szándéka meggyengül, akkor mások támogatására van szüksége. A fizikai élet nem csak öröm, hanem komoly szenvedések forrása is lehet. A szenvedésnek is van értelme. És a beteg szenvedése által a mellette álló élete is megtisztulhat, emberségében növekedhet. De vigyázni kell, mert előfordulhat, hogy – nem feltétlenül tudatosan – az áldozatot vállaló a szenvedőt saját hivatása, megtisztulása eszközeként tekinti. Tudnunk kell, hogy a személy semmi esetben sem redukálható eszközzé.

A megoldás a feltámadásra épülő segítség, lelki támogatás. Ez a szenvedő és a halálhoz közeledő ember számára a hiteles megsegítés. Isten, Jézus az erőszakra nem erőszakkal válaszolt, hanem a megbékítéssel. A megtestesült Ige megbékítette magával a világot. A világ végső valósága a megbékülés, a harmóniára való törekvés.

SZABÓ JÓZSEF

Kórustalálkozó Nagykárolyban

A Nagykároly-kertvárosi Református Egyházközség volt a házigazdája az idén az egyházmegyei kórustalálkozónak. Tizenegy énekkar képviseltette magát a seregszemlén, melyen Genda Árpád Szabolcs, a Szatmári Református Egyházmegye korábbi zenei előadója méltatta a kórusokat.

A nagykárolyi református egyházmegyében évről-évre megszervezik a kórustalálkozót, melyen egyre több énekkar képviselteti magát. Az idén tizenegy kórus vett részt. Jelen voltak Ákosról, Bogdándról, Börvelyből, Dobráról, Kaplonyból, Nagykároly-Belvárosból, Nagykároly-Kertvárosból, Szaniszlórol, Szilágypérből, továbbá ott volt Tasnádszántó és Érszodoró közös kamarakórusa. Az esemény résztvevőit Geréb Miklós, a nagykárolyi egyházmegye zenei előadója köszöntötte. Igét hirdetett Tolnay István esperes, aki a Zsoltárok könyve 96,1-3 igeszakasz alapján prédikált. Elmondta, a régi és az új énekek jól megférnek egymással, ha nem a forma, hanem a cél a lényeg. „Új éneket énekelni azt is jelenti, hogy fedezzük fel újra Isten kijelentett kegyelmes szeretetét.

Énekeljünk, mert Istent magasztalni jó, mert hűségét dicsérni méltó! Énekeljünk, tegyük vallást Isten szabadításáról! Énekeljünk lélekkel és szívből!” – fogalmazott az igehirdető. Minden kórus három éneket adott elő, majd egy közös ének szólalt meg Lőrincz Szilveszter, a kertvárosi énekkar karvezetőjének irányításával. A jelenlevők meghallgathatták Nagy Norbert teológus orgonajátékát is. Genda Árpád Szabolcs pettyéni lelkipásztor a nemzeti és kulturális értékeink védelmére hívta fel a figyelmet. Gazdag zenei örökségünk megőrzésére buzdította a hallgatóságot. Bibliai példával élve, emlékeztetett arra, hogy Nábót nem adta Aháb királynak a szőlőst, ugyanis az érték volt számára. Egyrészt szakrális jelleggel bírt a szőlő és a bor, másrészt mert atyjától örökölte azt. „Mi se adjuk fel énekeinket, ne adjuk fel gyönyörű dalainkat, énekkultúránkat, hanem bátran énekeljük azokat” – biztatót a lelkész. A kórustalálkozó szeretetvendégséggel ért véget. Az egyházmegye vezetősége köszönetet mond Alconor Company Kft.-nek és a kertvárosi református gyülekezetnek.

SEBESTYÉN ELŐD

Egyházmegyei kórustalálkozó Szalárdon

A Bihari Református Egyházmegyében a 27. kórustalálkozóra került sor, a szalárdi református gyülekezet látta vendégül az énekkarokat. Dénes István Lukácsnak, a Bihari Református Egyházmegye esperesének a nyitóbeszédével kezdetét vette a kórusok megmérettetése.

A Bihari Református Egyházmegyében 2017. június 10-én, szombaton rendezték meg az odatartozó gyülekezetek számára a kórustalálkozót, amelyen tizenöt énekkar vett részt. A rendezvény moderátora a házigazda gyülekezet lelkipásztora, Varga Botond volt, aki a napi programot mutatta be elsőként, amelyet áhítat követett. A nyitó áhítaton Tóth Márta kórházlelkész prédikált, a magyarországi Gyula városából érkezett és hirdette Isten ígését ezen a különleges eseményen a több száz résztvevőnek.

Az áhítatot követően a házigazda lelkipásztor köszöntötte a jelenlevőket, elsőként dr. Nagy Miklós, Szalárd község polgármestere kívánt eredményes munkát a mai találkozó résztvevőinek, majd Dénes István Lukács, a Bihari Református Egyházmegye esperesének nyitó beszédével kezdetét vette a kórusok megmérettetése. Brúgós Anikó zenepedagógus, a Partium Keresztény Egyetem Egyházzene kárának tanára figyelte és értékelte a kórusok előadásait, amelyeket a rendezvény végén ki-

értékelte. A kórustalálkozó arra is lehetőséget adott, hogy itt találkozhassanak, s önmagukat értékelhessék a kórusok.

Idén 15 kórus mutatta be tehetségét, elsőként a házigazda, Szalárd, majd Nagyvárad-Olaszi, Belényessonkolyos-Körösánosfalva közös énekara, Élesdi Hozsanna Énekkar, Feketeerdő, Hegyközcstar Nagy Géza Református Énekkar, a Nagyvárad-réti Sztárai Mihály és a Csillagfény Énekkarok, Kisnyégerfalva, Fugyivásárhely, Nagyszalonta, Nagyvárad-Csillagváros, Nagyvárad-Újváros, Jákóhodos-Nyüved közös énekkar, majd záró bemutatkozásként a Bihari Református Egyházmegye lelkész-kórusa, a Vox Pastoris énekelte.

Egy közös énekkel készültek a kórusok és karvezetők a mai rendkívüli találkozóra, amelyet az egyházmegye zenei előadja Márkus Zoltán vezényelt le. A Bihari Református Egyházmegye gyülekezeteiben mindig nagy hagyománya volt a kóruséneklésnek, sajnos több olyan közösségben szűnt meg a kórus, ahol egykoron épp a kórusról volt híres a település. Az ebédet követően a szakmai fórum és kiértékeléssel párhuzamosan a jelenlevők a szalárdi református templom történetével ismerkedhettek egy igazi szakember Dani Zoltán tolmácsolásában.

TÓTH ZSIGMOND

XII. Kántorképző Tanfolyam

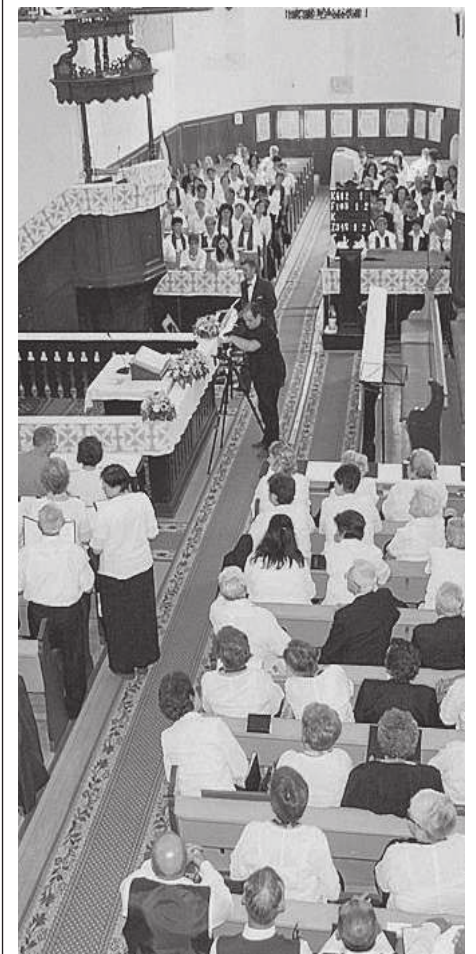
A Királyhágómelléki Református Egyházkerület XII. Kántorképző Tanfolyama 2017. július 24-augusztus 12. között kerül megrendezésre Nagyváradon, a Partiumi Keresztény Egyetem zenetanszékén és a Nagyvárad-Újvárosi Református Egyházközség gyülekezeti termeiben. A tanfolyamra jelentkezők meghallgatás alapján zenei előképzettségüknek megfelelő szintű csoportba kerülnek, ahol egyéni hangszeroktatásban, hangképzésben részülnek, illetve csoportos órák keretén belül gyülekezeti ének, karvezetés, zenetörténet, szolfézs, orgonaismeret, himnológia oktatáson vesznek részt.

A háromhetes, intenzív tanfolyam részvételi díja 700 lej (szállás, étkezés és tandíj). A tanfolyam végén a hallgatók az egyházkerület által kibocsátott részvételi igazolást kapnak.

Jelentkezni lehet 12 éves kortól az o.otilia@yahoo.com címen vagy a 0740-454-965-ös telefonszámon, illetve levélben (Nagyvárad, Sulyok István utca 9. szám), július 21-ig.

Szeretettel várjuk a kezdőket és a haladókat egyaránt!

OROSZ OTÍLIA VALÉRIA TANFOLYAMVEZETŐ

Megújulva a megújulás ünnepén

Isten megtartó kegyelméért való hálával és jövőbe tekintő hívő bizalommal szervezte meg a Nagybányai Református Egyházmegye a Reformáció Református Fesztivált. 2017. június 17-én Nagybánya régi főterén több mint 1300 lélek gyűlt össze, hogy az idén 500 éves reformációra emlékezzen és megerősödjön hitében. E jeles alkalom ünnepi istentisztelettel kezdődött, melyen főtiszteletű Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdette az ígét. Isten ígéjének a hatalmáról beszélt, mely egykor Efézus városában ébredést, Istenhez fordulást hozott és a reformációban is tapasztalható volt ez az életformáló hatalom. Beszédében biztatott istenkérésre, hitben való megmaradásra, Jézus Krisztusnak való engedelmisségre.

Az ünnepi igehirdetés után úrvacsoraosztásra került sor, csendben, alázatban járultak az ünneplők a kenyér és bor vételére. Gellén Sándor Károly, a nagybányai református egyházmegye esperese ünnepi köszöntőjében az 1Sám 7,12 igeverset idézte: „Mindaddig megsegített minket az Úr.” Erre alapozva élhetjük meg reformátusságunkat, mely ajándék és feladat. A rendezvényen részt vettek más egyházi elöljárók és világi vezetők, határon innen és túlról, jó volt együtt örvendezni, ünnepelni. Az egész napos rendezvényen minden korosztály és csoport megtalálhatta a kedvére való és építő programokat, melyek egyszerre több helyszínen is zajlottak. Az ebéd után a nagy színpadon különböző együttesek, csoportok léptek fel, a Flautino kamaraegyüttes, néptánc-csoportok ropták a magyar táncokat. A marosvásárhelyi Reménység együttes fiatalos dallamokkal és énekekkel szolgált, a nap végén pedig a sárospataki 8kor Színház ünnepi előadása koronázta meg az ünnepnapot.

Egy résztvevőt idézek: „felemelő érzés volt látni ennyi reformátust együtt. Nagy munka lehetett mindezt ilyen szépen megszervezni.” Köszönet a szervezőknek és segítőknek, akik mindezt nem munkaként fogták fel, hanem hitvalló válaszként Isten jószágára. Köszönet a résztvevőknek, akik feltöltődve, lélekben megerősödve térhettek haza. Köszönet Annak, aki tegnap és ma és mindörökké ugyanaz. Egyedül Istené a dicsőség, Soli Deo gloria!

LOVÁSZ ISTVÁN

Konfirmandusok tábora a bihari egyházmegyében

„Mert a szív teljességéből szól a száj.” (Mt 12,34b)

Idén is megszervezte a Bihari Református Egyházmegye a már több éve hagyományra alakult konfirmandus tábort. Az idei tábor bekapcsolódott a reformáció 500-ik évfordulója kapcsán a Bihari Református Egyházmegye által tervezett rendezvénysorozatba. A Reformáció Emlékbizottság anyagilag is támogatta táborunkat.

A helyszín ezúttal is a somlyói egyházmegye tulajdonában lévő sólyomkővári táborozóhely volt. Évek óta a tavaszi vakációban szervezzük a tábort szerda délutántól szombat délutánig. Minden alkalommal a konfirmálás előtt álló másodéves kátésokat várjuk a táborba. Általában egyházmegyénk 15-20 gyülekezetéből érkeznek a konfirmandusok. Az idén több mint 60-an voltak Biharszentjánosról, Éledről, Fugyivásárhelyről, Köröstárkányból, Nagyszalontáról, Nagyvárad-Olasziból, Paptamásiból és Pelbárhidáról. Lett volna még bőven jelentkező, de sajnos a táborozó helynek fűtési időszakban ennyi a befogadó képessége. A jövőre nézve a nagy érdeklődést figyelembe véve új helyszínt kell érdeklődjünk.

Már jól kialakult rendszer szerint működik táborunk. Szerdán este ismerkedéssel, esti áhítattal, összerázós játékokkal kezdünk. A három délelőtti (csütörtök, péntek és szombat) van egy-egy főelőadás, amit pár éve már Mikló István Boldizsár, nagyszalontai lelkipásztor, egyházkerületi katekétikai előadó tart. Az előadások után kiscsoportos beszélgetések következnek, amelyeket a segítő lelkipásztorok, teológusok, munkatársak vezetnek. Idén nagy segítségünkre volt három teológus: Csomós Júlia, Miklós Tamás és Várdai Dávid. Fontosnak tartjuk a visszajelzéseket, ezért minden kiscsoportos beszélgetés után minden csoport egyik tagja beszámol az csoportban elhangzottakról.

Délután kis szabadidő után élménypedagógiai játékok kovácsolják még jobban össze a csapatot. Ezeket Szigeti Ferenc Ernő, nyüvedi

lelkipásztor vezette. Este a teológusok tartották az áhítatot, azután pedig esti programként filmnézés és közösségi játékok. Nagy népszerűségnek örvendett a kötélhúzás és az 50 csokis játszma.

Nagy hangsúlyt fektettünk most is az éneklésre, az Istent dicsőítésre. Minden áhítat, előadás, program énekléssel kezdődik és végződik. Minden alkalommal beigazolódik, hogy a konfirmandus fiatalok nemcsak szeretnek, de tudnak is énekelni.

Ezekben a táborokban a kátékérdésekről és -feleletekről nem sokat beszélünk. A fiatalok közvetlen konfirmálás előtt állnak, azt már vagy megtanulták, vagy nem. Mi inkább a fogadalomtétel kérdését járjuk körbe és arról beszélgetünk többet. Hogy mit jelent ma az adott szó, milyen értéke van a mai világban az adott ígéretnek, fogadalomnak. Arról beszélgettünk, amit az idei táborunk vezérigéje is kiemel: Mert a szív teljességéből szól a száj. Vigyázzunk arra, hogy mivel van tele az életünk, a szívünk, mert az fog bennünk, rajtunk megmutatkozni. Persze őszintén beszélünk arról is, hogy mit jelent a fiatalok számára a fogadalomtétel, a konfirmáció, vagy egyáltalán jelent-e valamit. És azzal engedjük őket el, hogy Isten mindenképpen komolyan veszi a Neki tett fogadalmat: hiszem és vallom, ígérem és fogadom.

SZIGETI FERENC ERNŐ

Egy különös úrvacsoravétel

Éppen 48 évvel ezelőtt, 1969. július 21-én Buzz Aldrin űrhajós vette először magához a Holdon az úrvacsorát az emberiség történetében. 20 perccel előtte Neil Amstrong volt az, aki az emberiség történetében először lépett a Holdra.

Aldrin még az űrhajóból figyelte kollégája első lépéseit a Hold-poros felszínen, de mint Presbiteriánus-Református Egyházának tagja és hű fia, a kabinban csendben elfogyasztotta a hálaadás és az emlékezés szent vacsoráját.

Az űrhajósok minimális személyes poggyászt vihettek magukkal a „Sas” fedélzetére. Közte volt kis ezüst úrvacsorai kelyhe, valamint a kenyér és a bor. Előtte Aldrin kikérte presbiteriánus lelkészének a véleményét, aki elmondta neki: teológiai szempontból semmi kifogás sem merülhet fel az ilyen, speciális körülmények között megtartott úrvacsoravétel ellen.

Az úrvacsora vétele előtt az asztronauta csendben elolvasta János evangéliuma 15. fejezetéből ezt a verset: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad, és akiben én maradok, az sok gyümölcsöt terem, mert nélkülem semmit sem cselekedhettek” (15,5). Akkor és ott ő ezt az igeverset egy magával vitt kis lapocskáról olvasta fel.

„Jóllehet az akkori tapasztalat mérhetetlenül nagy jelentőséggel bírt számomra és másoknak is, de mégis csak keresztyén sákramentummal éltem. Márpedig az egész emberiség nevében szálltunk le a Holdra – keresztyének, zsidók, muszlimok, animisták, ateisták nevében. Akkortájt mindenesetre nem találtam alkalmasabb, megfelelőbb módot arra, hogy Istennek hálát adjak az Apollo-11 útjának rendkívüli jelentőségéért” – nyilatkozta később Aldrin.

Hiszen Isten Alkotója a Földnek és a Holdnak, s az egy vérből teremtett emberiséget képviselték ők akkor ott az első űrexpedíció során. A fontos mégis csak az, amit az asztronauták java megfogalmazott: ebben a történelmi pillanatban nem lehetett volna kihagyni, hogy ezt a nagy ugrást az emberiség életében ne így köszönte volna meg.

Tíz Bibliával IRÁNY A HOLD!

1971-ben az Apollo-14 NASA-missziójának három asztronautája tíz Bibliával indult a Holdra. De milyen Bibliák voltak ezek? Mikrofilmre felvett Bibliákról volt szó, amiket a NASA készített elő. A tizből a leszállóegységben nyolcat vitt magával Edgar Mitchell űrhajós, amit egy kis zacskóban helyeztek el. Mindegyik mikro-Biblia bélyegméretű volt, borítójukon mikroszkopikus méretben ezzel a felirattal: „Holy Bible” – Szent Biblia. Valamennyi mikro-Biblia 1245 oldalon a King-James féle bibliafordítás szövegét tartalmazta. Az űrhajós Biblia vagy a Hold-Biblia ötletével

az Apollo Imaszövetség nevű szervezet állt elő akkortájt. Ez hívő embereknek volt a szerveződése, akik a világűr-misszióért folyamatosan imádkoztak. Ők javasolták a mikro-Biblia felvitelét az űrhajókra is.

Az asztronauták többségénél nyilvánvaló az a hit, ami lenyűgözve csodálta a Hold-expedíciók vagy a Föld körüli keringések során gyönyörű teremtett világunkat. Ilyen volt John Glenn is, aki 1962-ben háromszor körbekeverte a Földet „Friendship 7” (Barátság-7) nevű űrhajóban. 1998-ben, 77 évesen még egy világűrutazás részese volt, így ő lett a legidősebb ember, aki a világűrbe „kihajózott”. Glenn hívő ember volt. 1998-ban ezt nyilatkozta: „Rácsodálkozni ere a gyönyörű teremtett világra, s nem hinni Istenben – ez lehetetlen”. Az ugyancsak presbiteriánus egyháztag elmondta: a világűr-utazásnak szinte minden szabad pillanatában imádkozott.

Érdekes a világmindenség hatása az asztronautákra. James Irwin, amikor az Apollo-15-ön eljutott a Holdra, visszatérése után egész életét Istennek szentelte. Megalakította a „Csúcsrepülés Alapítvány” nevű missziói társaságát. Ő fogalmazott így újra meg újra: „Az mindennél fontosabb, hogy Jézus ezen a Földön járt. Sokkal fontosabb, mint hogy az ember a Holdon jár”.

Aldrin, Glenn, Irwin és mások látván láttak és hallván hallottak, s elkísérte őket űrútjukra a hit, az imádság, az ezüst úrvacsorai kehely, a Biblia. Leginkább Az, Akit ezredévekkel ezelőtt Jób lelki űrutazásában így énekelt meg, válaszolva az istenyűlölők, az őt istentagadásra noszogatók gúnybeszédére: „Ha parancsol a napnak, nem ragyog fel, és pecséttel zárja le a csillagokat. Egy maga feszítette ki az eget, lépdel a tenger hullámhegyein. Ő alkotta a Nagy Medvét, és a Kaszácsillagot, a Fiastyúkot és a Dél csillagait. Hatalmas dolgokat művel kikutathatatlanul, csodás dolgokat megszámlálhatatlanul” (Jób 9,7-10). Nagygáról énekelt Dávid és énekel minden lélek, akinek hite látóvá lett – a Holdra lépők között és a Földön járóknál...

Üldözött keresztyéneket támogatnak

Ösztöndíjprogramot alapít, kórházat támogat, és lakóházak újjáépítését segíti a magyar kormány. A héten nyilvánosságra hozott döntések célja az üldözött keresztyének megsegítése, számol be a reformatus.hu honlap.

Ösztöndíjprogramot alapít a kormány üldözött keresztyén fiataloknak – az erről szóló kormányrendelet június 1-én jelent meg a Magyar Közlönyben. Az „Ösztöndíjprogram keresztyén fiataloknak” célja, hogy lehetőséget adjon felsőfokú tanulmányok folytatására magyar felsőoktatási intézményekben keresztyén fiataloknak, akiknek származási országában a keresztyén közösségek vallási üldöztetésnek, fenyegetésnek vannak kitéve, vagy korlátozzák szabad vallásgyakorlásukat. A program célja továbbá, hogy hozzájáruljon az említett keresztyén közösségek boldogulásához szülőföldjükön. Az ösztöndíjprogram működtetéséért az emberi erőforrások minisztere felel, végrehajtását a szaktárca a Tempus Közalapítvány bevonásával látja el.

Az iraki Tell-Aszkuf megrongált lakóházainak helyreállításához nyújtott 580 millió forintos magyar kormányzati hozzájárulásról írt alá dokumentumot Orbán Viktor miniszterelnök Lui Rafael Szakó babiloni káld katolikus pátriárkával május 30-án az Országházban. „Az iraki keresztyén közösségeknek nagy szükségük van a szolidaritásra, és meg kell találniuk azokat, akik segíteni tudnak nekik az Iszlám Állam által lerombolt települések újjáépítésében” – mondta a pátriárka. A magyar kormány a közel-keleti térségben élő, üldöztetést szenvedő keresztyének támogatásáról szóló kormányhatározatban foglaltak szerint segíti a keresztyén családok szülőföldjükön maradását, illetve visszatérését otthonukba.

Emellett fél évre elegendő gyógyszeradag fedezetével, 145 millió forinttal segíti egy észak-iraki keresztyén kórház működését a magyar kormányzat. Az Iszlám Állam terrorcselekményei miatt csak 2014-ben ötvenezer keresztyén menekült el az iraki Moszulból, a ninivei síkságról pedig csaknem kétszázezren. A menekültek többsége a főként kurdok lakta, észak-iraki Erbilben talált ideiglenes otthonra. Az erbili káld érsekség két egészségügyi centrumot is fenntart a városban, tizenkét orvossal naponta két-háromezer embert látnak el: keresztyéneket, muszlimokat, jeziditákat egyaránt.

PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM

- FELVÉTELI 2017 -

ALAPKÉPZÉSEK

- Német nyelv és irodalom
- Angol nyelv és irodalom
- Magyar nyelv és irodalom
- Nyelv és irodalom szakpárosítások
- Szociális munka
- Szociológia
- Menedzsment
- Kereskedelmi, turisztikai és szolgáltató egységek gazdaságtana
- Bank- és pénzügyek
- Zene
- Képzőművészet
- Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája
- Teológia – Szociális munka/Diakónia
- Agrármérnök

Beiratkozás: 2017. július 17-26.

Felvételi vizsgák időpontja:

2017. július 27-28.

Eredményhirdetés:

2017. július 27-29.

Fellebbezés: eredményhirdetéstől számított 48 órán belül

Anyakönyvezés: 2017. július 27.–2017. augusztus 2.

MESTERI KÉPZÉSEK

- Európai szociálpolitikák
- Filozófia és művészet a nyilvános térben
- Idegenforgalmi gazdálkodás
- Vizuális kommunikáció
- Kortárs politikai filozófia
- Többnyelvűség és multikulturalitás
- Vallástudományok
- Vállalkozások fejlesztésének menedzsmentje
- Zeneművészet az audiovizuális kultúrában

Beiratkozás: 2017. július 17-28.

Felvételi vizsga: 2017. július 29.

Anyakönyvezés: 2017. július 29.–2017. augusztus 1.

Rektori Hivatal

Cím: RO 410209 Oradea,

str. Primăriei nr. 36

Telefon/Fax: (+40)-259-418-244

E-mail: partium@partium.ro

PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM Küldetésnyilatkozat

A Partiumi Keresztény Egyetem az erdélyi magyar nyelvű felsőoktatás évszázados hagyományainak folytatója, a romániai magyarságnak az 1989-es változások után létrehozott első önálló, akkreditált egyeteme.

A 2008-ban akkreditált Partiumi Keresztény Egyetem magáénak vallja és folytatja jogelődje, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület által 1990-ben létrehozott Sulyok István Református Főiskola jó hagyományait, illetve felvállalja mindazokat a célokat, amelyeket az alapítók – az erdélyi-partiumi magyar nemzeti közösséggel szembeni felelősségüket és kötelességüket felismerve – a főiskola, majd pedig az egyetem indításakor megfogalmaztak. Mindezeknek megfelelően a Partiumi Keresztény Egyetem Chartája a tudatosan vállalt keresztény értékrendben és magyar szellemiségben, valamint a magyar felsőfokú oktatás évszázados hagyományában jelöli meg azt az alapot, amelyre felépíthető egy, a XXI. század követelményeinek megfelelő, modern és versenyképes egyetem.

A Partiumi Keresztény Egyetem intézményi akkreditációját a román parlament két háza által megszavazott, 2008. október 21-én kiadott 196-os számú törvény szentesítette. A törvény szerint a Partiumi Keresztény Egyetem magyar tannyelvű felsőoktatási intézmény, magánjogi státussal rendelkező önálló és közhasznú jogi személyiség.

A Partiumi Keresztény Egyetem az Európai Felsőoktatási Térség és a romániai magyar nyelvű felsőoktatási rendszer szerves része, melyet történetének kezdetétől fogva az a felismerés vezérelt, hogy az erdélyi magyar ki-

sebbség számára az anyanyelven szerveződő önálló egyetem ugyanolyan létkérdés, mint az anyanyelvű közoktatás teljes körű intézményrendszerének kialakítása. Ebből az alapelvből kiindulva, a mindenkori oktatási-tudományos feladatokon túl az egyetem nemzetpolitikai szempontból is stratégiai fontosságú szerepet tölt be. Célkitűzése, hogy Erdélyben és Partiumban élő magyar nem-

zeti közösségünk számára biztosítsa az esélyegyenlőséget az oktatás területén, s hogy – a magas színvonalú oktatás és tudományosság követelményei szerint – közösségünk számára versenyképes szakembereket képezzen. Az értelmiségiek képzésével egyetemünk kultúrmissziós feladatokat is teljesít, biztosítva a szakember-utánpótlást az anyanyelvi kultúra átadására és továbbfejlesztésére.

E küldetésben Egyetemünk a következő elvek és szempontok megvalósítására törekszik: a keresztényi és egyetemes emberi értékek érvényesítése; nemzeti közösségünk identitásának megőrzése és fejlesztése; a Partium regionális igényeit kielégítő szakemberképzés és továbbképzés biztosítása; versenyképes, minőségi oktatás és kutatás biztosítása; az egyetem átlátható, következetes működtetése, a szakmaiság és akadémiai szellem értékeinek érvényesítése; széleskörű intézményi kapcsolatok kiépítése, az egyetemi autonómia törvény által biztosított gyakorlata.

Célunk olyan egyetemi közösség kialakítása, melyben a keresztényi szeretet, igazságosság, következetesség, szolidaritás, erkölcsös magatartás értékrendszere érvényesül és kisugárzik.

Fricska

Egyszer két lelkipásztor összevitakozott valamin. Sehogy nem tudnak megbékülni, ezért az esperes behívja őket a hivatalba, hogy megpróbálják kibogozni a vitás kérdést. Az esperes egyenként behívja a lelkipásztorokat és elbeszélget velük, míg az esperes segédlelkésze írja a jegyzőkönyvet. Az első lelkipásztor el is mondja a helyzet állását, az esperes végighallgatja, majd megállapítja: – Neked van igazad! – A lelkipász-

tor boldogan hazament. A második is bejön, ő is elmondja, hogyan látja a dolgokat. Őt is meghallgatja az esperes, majd azt mondja: – Neked van igazad. – Ez is elmegy nagy boldogan. Az esperes segédlelkésze sehogy nem állhatja meg, hogy ne szóljon: – De esperes úr! Hogy adhatott mindkettőnek igazat? Nem lehet mind a kettőnek igaz! – Az esperes kis gondolkodás után megállapítja: – Neked is igazad van.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323
Megjelenik kéthetente.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Rác Ervin, Szomor Attila, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik.
Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.
Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726-242.824, 0259-435.386. E-mail: harangszoujsag@gmail.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com.
Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.
A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.